

IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTIMA MEĐUNARODNOG SUDA JADRANSKO-JONSKOG PODRUČJA

Brindisi (Italija), 8. lipnja 2012.

Prošle su četiri godine od kako se unutar Foruma Jadransko-jonskih Gospodarskih komora osnovao i Međunarodni Sud Jadransko-jonskog područja.

Posvetili smo posljednje četiri godine na obuku iz predmeta *alternative dispute resolution*. Naime, primjetili smo kako postoji potreba da se ove usluge približe i prekograničnim operaterima, poslovnim savjetnicima, stručnjacima do trenutka u kojem će usvojiti prednosti istog i primjeniti ih bez razlike.

U razvoju i dinamici međunarodne trgovine, naime, sigurnost prometa i sigurno ispunjenje obveza imaju ključnu ulogu. Međunarodni odnos nije samo bilateralna razmjena između dvije strane već složeni sustav odnosa/interakcija koje traju kroz vrijeme i koji integriraju segmente/dijelove proizvoda i proizvodnih procesa. Iako s jedne strane zahtijeva vrijeme i novac kako bi se osnovao, s druge strane je sam po sebi krhke prirode te kao takav podložan nesporazumima koji se prirodno razvijaju u poslovnom svijetu.

U ovom pogledu instrumenti ADR predstavljaju učinkovitu i djelotvornu "alternativu" jer se temelje na pretpostavci da sukobi mogu biti riješeni uz pomoć tehnika koje su od dobrogbiti za obje strane i, sukladno tome doprinose razvoju gospodarskih resursa i međunarodne trgovine.

Procedure ADR predstavljaju instrument od ključne važnosti kako bi se prevladale pravne barijere koje često sprječavaju ili otežavaju, tvrtkama izvoznicama, aktivnosti međusobne razmjene i suradnje među zemljama. Razlike koje su prisutne u našim sudskim sustavima, jezične i kulturne barijere koje nas dijele povećavaju u velikoj mjeri rizik za tvrtke i povećavaju trošak za naše operatere koji žele investirati s druge strane mora.

Također, treba naglasiti kako je upotreba ovih procedura u stalnom porastu, a posebice posljednih godina. Ustvari, jednostavnije, brže i ekonomičnije rješenje donosi stvarnu prednost za tvrtke, dodanu vrijednost koju treba iskoristiti kako bi se pobijedilo konkureniju.

Posebice, posredništvo je vrijedan instrument potpore na međunarodnoj razini jer služi kao sredstvo za rješavanje nesporazuma putem kojeg dva subjekta u sporu rješavaju isti obračajući se trećoj osobi koja je neutralna, kako bi im pomogla pri postizanju dogovora koji će biti zadovoljavajući za obje strane, dakle rješenje koje svi dijele i žele. S posredništvom se izlazi iz okvira win/lose koji je karakterističan za model suđenje/presuda, kako bi se ušlo u okvir win/win, u kojem sve strane mogu zadovoljiti svoje interese. Ovo omogućuje prevladavanje problema i nastavak međunarodnih gospodarskih odnosa bez da se isti prekinu kako bi bio slučaj u redovnom postupku. Poštujući u potpunosti slobodu donošenja odluke obju strana, posrednik obrazlaže njihove razloge i nastojanja kako bi došli do rješenja od obostrane koristi. Samo ovo posljednje je odgovarajuće kako bi se učinkovito zaključio spor, te bio poštivan i vremenski prihvatljiv. Spor u ovom slučaju neće preći u sukob već će omogućiti komunikaciju. Ovaj element je od strateške važnosti u ovom trenutku: trenutni trgovачki kontekst zahtijeva, naime, veliku sposobnost „pronalaska, prihvata i zadržavanja“ klijenata dugoročno.

Arbitraža naime daje stvarnu presudu: o sporu odlučuju arbitražni suci i konačni rezultat, priznanje, se može usporediti s presudom od strane suca. Ponudititi kvalificiranu uslugu međunarodne arbitraže znači pružiti operaterima mogućnost rješavanja spora s malim troškovima koje je prethodno moguće izračunati za obje strane s garancijom da se poštuje transparentnost i neutralnost, zahvaljujući podršci visokog institucije koja upravlja i kontrolira svaku fazu procesa. Ali ponajviše znači moći brzo rješiti spor: naime, ukoliko, posredništvo ne uspije i nema načina da se ponovno uspostavi gospodarski odnos sa suprotnom stranom od velike važnosti postaje instrument koji omogućuje brzo rješavanje spora kako bi se moglo nastaviti dalje i započeti nove trgovinske suradnje.

Ovome služi Sud, za ovo smo stvorili ovaj organ: kako bi organizirali usluge posredništva i arbitraže koje karakterizira standard visoke kvalitete, ali nadasve skrojen po posebnim potrebama opratera s Jadransko-jonskog područja, a sve to je bilo moguće zahvaljujući analizi proceduralnih modela koji su prisutni u različitim uređenjima zemalja i usvajanju funkcionalnih rješenja radi brzog i ispravnog rješenja spora.

Na ovogodišnjem izdanju Foruma Sud se obnovio; mandat njegovih članova je istekao i Upravno Vijeće Foruma je jučer izvršilo nova imenovanja, birajući, na temelju pristiglih kandidatura, predstavnika za svaku zemlju članicu.

Malo prije, ova Skupština mi je htjela povjeriti čast presjedanja Sudom i za naredne četiri godine. Zahvaljujem svim članovima Foruma na ponovno iskazanom povjerenju, za koje smatram da je najveća nagrada za obavljeni rad.

Danas, dakle, započinje nova faza u povijesti Suda, koji se može pohvaliti novim stručnostima i novim sposobnostima i koji, iznad svega, mora postići stvarnu međunarodnu važnost, predlažući javnim institucijama i tvrtkama svoje usluge, te na taj način postati povezni i razvojni faktor na jadransko-jonskom području.

Faza koja će biti posvećena promoviranju: nakon prve četiri godine u kojima smo opremili organ sa svim potrebnim instrumentima (Pravilnik, Kodeks ponašanja, obrasci) kako bi mogli započeti s radom, nakon naredne četiri u kojima smo se zalagali za edukaciju te ostvarili tri procedure u isto toliko zemalja (Hrvatska, Albanija i Grčka) predstavljajući prednosti ADR-a tvrtkama i stručnjacima s područja, danas se otvara novi period od četiri godine u kojem ćemo promovirati ovu našu aktivnost:

- Potpisujući ugovore i sporazume s drugim institucijama sve dok suradnja ne izazove sinergiju koja može predstavljati stvarnu podršku poduzetnicima s područja;
- Razvijajući konvencije s međunarodnim stručnim udrugama koje će služiti za uvođenje naših klauzula u primjerke ugovora koje koriste njihovi članovi.

Također, ćemo nastojati osnovati, u Komorama koje su spremne na suradnju, odgovarajući broj lokalnih delegacija, koje će vršiti funkciju tajništva, promidžbe i teritorijalnog predstavništva za Sud.

Kako bi se postigli navedeni ciljevi ključno je zalaganje svih gospodarskih komora Foruma u promociji Suda kao optimalnog instrumenta za rješavanje sporova između subjekata koji pripadaju različitim zemljama Jadransko-jonskog područja.

Zato, vas molimo, da promovirate naše klauzule, da ih predlažete kao stavku ugovora, da ih predstavljate na inicijativama međunarodnog karaktera.